

ВЕЛЮ ВЕЛЕВ

Един от най-активните дейтели в областта на географските науки ст. н. с. Велю Велев навърши 60 години. Той произхожда от средно селско семейство. Роден е на 3. III. 1912 г. в с. Караджалово, Пловдивски окръг. Основното си образование завършва в родното си село, а средното започва в гр. Първомай, продължава да се учи в гр. Хасково и поради изключване от Хасковската гимназия по политически причини се записва и завършва средното си образование в гимназията в Асеновград. От 1931 до 1935 г. той следва география при Софийския университет. През 1935—1936 учебна година е стажант учител по география в Стажантския институт при III мъжка гимназия (сега 18-а гимназия) в София. До Девети септември Велю Велев е учител по география последователно в родното си село Караджалово, в гр. Враца, в с. Трекляно, Кюстендилски окръг, в гр. Шумен и гр. Ямбол. През 1946 г. е назначен за учител по география в Шеста девическа гимназия — София, а по-късно преместен в Образователната гимназия и в Стажантския институт за гимназиални учители в същата гимназия. След това В. Велев става редактор по география в Държавно издателство „Народна просвета“. До това време той се изявява не само като много добър учител и географ, но и с подчертани научни интереси и стремежи за популяризиране на географските знания. Ето защо през 1952 г. той беше приет за научен сътрудник по икономическа география в Географския институт при БАН, където продължава своята дейност и понастоящем.

Още през юношеските си години В. Велев става активен член на КМС, по-късно на РМС. Той взема дейно участие в политическите и културно-просветните акции, които се провеждат от прогресивните младежи под ръководството на партията в родното му село и в градовете, където учи. През студентските си години влиза в редовете на БОНС и участва във всички негови мероприятия. По време на учителските години е поддържал връзка с прогресивни учители и ученици. След 9. IX. 1944 г. като член на БКП взема дейно участие за утвърждаване на народната власт и изграждане на социалистическото общество.

В. Велев започва да се занимава по-непосредствено и системно с научна дейност, когато става научен сътрудник. В началото на тази своя научна дейност чрез упорит труд и всеотдайност той разширява и задълбочава своите знания главно по икономическа география. Научната си подготовка той продължава по-късно по време на специализации и обмяна на опит в Чехословакия, Полша, Унгария, както и при участие в конгреси, конференции и симпозиуми или посещения на отделни страни с научна цел. Освен в гореспоменатите страни В. Велев е бил в СССР, ГДР, СФРЮ, Румъния, Гърция, Турция, Сирия, Ливан, Йордания.

В резултат на дългогодишни проучвания В. Велев сам или в съавторство изготвя и отпечатва 15 научни студии и статии. В тях са разгледани някои актуални проблеми за териториалното разположение на производителните сили у нас. В едни от неговите трудове са разгледани проблеми, свързани с необходимостта от създаване на приградски селскостопански зони или за формиране на отраслови селскостопански райони. Между тях с особено важен принос са: Селското стопанство в Радомирско и неговите възможности за превръщането му в селскостопанска продоволствена база на Димитровския (сега Пернишкия, б. м.) район, Изв. на ГИ БАН, т. V, С., 1959 г.; Селскостопански проблеми в средния и източния дял на Източнородопското предпланинско стъпало и съседната част от долината на р. Марица; Принос към селскостопанското райониране на България (съавторство), Изв. на ГИ БАН, т. IV, к., 1959 г.; Пловдивският зеленчукопроизводителен район и неговото значение за страната, Изв. на БГД,

кн. II (XII), С., 1959 г. и др. В някои свои трудове В. Велев допринася за разрешаване на важни поселищно-географски проблеми, както и такива, свързани с формирането на курортните зони в нашето черноморско крайбрежие. Между трудовете особено място заемат: Поселищно-стопанско развитие с оглед курортното дело (в съавторство), Изв. на ГИ БАН, т. VI, С., 1962 г.; Възникване и развитие на селищата в Първомайско до 1944 г., Сб. нар. умотв. и народопис, Изд. на БАН, кн. 50, С., 1963 г.; Стопанско-географско развитие и проблеми на курортната зона Несебър—Първомай (съавторство), Изв. на ГИ БАН, т. XII, С., 1969 г. и др. Той взема дейно участие в разрешаване проблемите на икономическото райониране на България. Като съавтор в „География на България, том втори—икономическа география, Изд. на БАН, С., 1962 г. той участва в написването на материала за Южен централен и за Югоизточния икономически район. За икономическото райониране пише и отделна студия на тема: По въпроса за формиране на Югоизточния икономически район в България, Изв. на ГИ БАН, т. IX, С., 1965 г.

От своите регионални проучвания В. Велев прави важни изводи, с които обогатява икономическата география у нас. В това отношение особено значение имат работите му за специализираните крайградски зони и за микрорайонирането. В. Велев е изготвил и редица научни доклади по искане на някои ведомства и учреждения, които имат практическо-приложно значение.

Научните трудове на юбиляра са ценен принос за проучване на икономическата география на България.

В. Велев е съавтор на редица учебници по география за общообразователните училища и участва като съставител на географски хрестоматии, с което допринася за преустройството и подобряването на обучението по география.

Той е един от най-известните популяризатори на географските знания. Самостоятелно или в съавторство е издал 11 отделни научно-популярни труда, като този за Тракийската низина, за Димитровград, за Полша, за Югославия, за Белорусия, за Прага и др. Освен това като редовен сътрудник на сп. „Страни и народи“, сп. „География“, сп. „Географски преглед“, сп. „Бодра смяна“ и др. е отпечатал над 50 научно-популярни статии. Той участва и в съставяне на редица стенни училищни географски карти и други учебни помагала.

От март 1968 г. до март 1971 г. В. Велев беше изпратен в Република Куба като добре подготвен икономгеограф да окаже помощ на кубинските ни колеги за разрешаване на техните най-актуални икономгеографски проблеми, свързани с комплексните икономгеографски проучвания в страната, с икономическото райониране и с развитието на селското стопанство и месторазположение на селскостопанските култури, както и с някои поселищно-географски проблеми, особено тези за уедряване на пръснатите селища. С тези важни и отговорни задачи той се справи много добре. В началото във форма на семинар доизяснява на местните специалисти някои методологически и методически въпроси, свързани с разрешаването на горните икономгеографски проблеми. След това той заедно с местните си колеги провежда показно комплексно икономгеографско проучване на областта Ескамбрай. Резултатите от това проучване и написаният съвместен труд имат важно теоретично и практическо значение.

Всестранната и народополезна дейност на В. Велев го поставя на едно от предните места между нашите географи. Сега, когато е с натрупан опит и знания и със запазени сили, не се съмняваме, че той ще продължава все така упорито и всеотдайно да работи в областта на икономическата география, да се занимава с интересни географски проблеми, с което ще допринесе още повече за икономгеографското проучване на нашата страна.

Ив. Велчев

ДРУЖЕСТВЕН ЖИВОТ